

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 19 kwietnia 2018 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca sądowa w sprawach cywilnych – Jurysdykcja oraz uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej – Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003 – Jurysdykcja państwa członkowskiego, w którym złożono wniosek o wyrażenie przez sąd zgody na zrzeczenie się spadku w imieniu małoletniego dziecka – Jurysdykcja w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej – Prorogacja jurysdykcji – Artykuł 12 ust. 3 lit. b) – Uznanie jurysdykcji – Przesłanki

W sprawie C-565/16

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Eirinodikeio Lerou (sędziego pokoju w Leros, Grecja) postanowieniem z dnia 25 października 2016 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 9 listopada 2016 r., w postępowaniu wszczętym przez:

Alessandra Saponara

Kalliopi-Chloi Xylinę

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: C.G. Fernlund (sprawozdawca), prezes izby, A. Arabadjiev i E. Regan, sędziowie,

rzecznik generalny: E. Tanchev,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu rządu greckiego przez T. Papadopoulou, G. Papadaki oraz E. Tsaousi, działające w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez M. Wilderspina oraz A. Katsimerou, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 6 grudnia 2017 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: grecki.

Wyrok

- 1 Rozpatrywany wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz.U. 2003, L 338, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 6, s. 243).
- 2 Wniosek ten, złożony w ramach postępowania wszczętego na wniosek A. Saponaro i K.Ch. Xyliny w imieniu ich małoletniego dziecka, dotyczy wyrażenia przez sąd zgody na zrzeczenie się przez dziecko spadku, który miałoby odziedziczyć.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motyw 12 rozporządzenia nr 2201/2003 ma następujące brzmienie:

„Podstawy jurysdykcji w sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej ustanowione w niniejszym rozporządzeniu ukształtowane są zgodnie z zasadą dobra dziecka, w szczególności według kryterium bliskości. Oznacza to, że jurysdykcja powinna należeć w pierwszej kolejności do sądów państw członkowskich zwykłego pobytu dziecka, z wyjątkiem niektórych przypadków zmiany miejsca pobytu dziecka lub w następstwie porozumienia zawartego między podmiotami odpowiedzialności rodzicielskiej”.

- 4 Artykuł 1 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie, bez względu na rodzaj sądu, w sprawach cywilnych dotyczących:

[...]

- b) przyznawania, wykonywania, przekazywania, pełnego lub częściowego pozbawienia odpowiedzialności rodzicielskiej.

2. Sprawy, o których mowa w ust. 1 lit. b), dotyczą w szczególności:

[...]

- e) środków mających na celu ochronę dziecka w odniesieniu do zarządu, zabezpieczenia lub rozporządzania majątkiem dziecka.

3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:

[...]

- f) powiernictwa oraz dziedziczenia;

[...]”.

5 Artykuł 8 rozporządzenia, zatytułowany „Jurysdykcja ogólna”, stanowi:

„1. W sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej jurysdykcję mają sądy państwa członkowskiego, w którym w chwili wniesienia pozwu lub wniosku dziecko ma zwykły pobyt.

2. Ustęp 1 ma zastosowanie z zastrzeżeniem przepisów art. 9, 10 i 12”.

6 Artykuł 12 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Pozostałe jurysdykcje [Prorogacja jurysdykcji]”, w ust. 1–3 stanowi:

„1. Sądy państwa członkowskiego mające jurysdykcję w przypadku pozwu lub wniosku o rozwód, separację lub unieważnienie małżeństwa na podstawie art. 3 mają jurysdykcję w każdej sprawie dotyczącej odpowiedzialności rodzicielskiej związanej z pozwem lub wnioskiem, jeżeli

[...]

b) jurysdykcja tych sądów została wyraźnie lub w inny jednoznaczny sposób uznana przez małżonków lub podmioty odpowiedzialności rodzicielskiej w chwili wszczęcia postępowania oraz jest zgodna z dobrem dziecka.

2. Jurysdykcja wykonywana zgodnie z ust. 1 ustaje:

a) gdy orzeczenie uwzględniające albo oddalające wniosek o rozwód, separację albo unieważnienie małżeństwa stało się prawomocne;

b) w przypadkach, w których postępowanie dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej jeszcze się toczy w chwili określonej w lit. a) – gdy orzeczenie w tym postępowaniu stało się prawomocne;

c) gdy postępowania, o których mowa w lit. a) i b), zostały zakończone z innej przyczyny.

3. Sądy państwa członkowskiego mają również jurysdykcję w odniesieniu do odpowiedzialności rodzicielskiej w postępowaniach innych niż te, o których mowa w ust. 1, jeżeli:

a) dziecko ma istotny związek z tym państwem członkowskim, w szczególności z uwagi na fakt, że jeden z podmiotów odpowiedzialności rodzicielskiej ma zwykły pobyt w tym państwie członkowskim lub dziecko posiada obywatelstwo tego państwa członkowskiego;

oraz

b) jurysdykcja sądów została wyraźnie lub w inny jednoznaczny sposób uznana przez wszystkie strony postępowania w chwili wszczęcia postępowania oraz jest zgodna z dobrem dziecka”.

Prawo greckie

7 Zgodnie z art. 797 Kodikas Politikis Dikonomias (kodeksu postępowania cywilnego, zwanego dalej „KPD”) w przypadku gdy podmiot odpowiedzialności rodzicielskiej wnosi o wyrażenie przez sąd zgody na rzecz małoletniego dziecka, właściwy jest sędzia pokoju miejsca zwykłego pobytu małoletniego, który to sąd orzeka w trybie niespornym.

8 Z przepisów art. 748 ust. 2 w związku z art. 750 KPD wynika, że kopię wniosku wraz ze wzmianką dotyczącą daty posiedzenia należy przekazać eisangeleas protodikon (prokuratorowi przy sądzie okręgowym, zwanemu dalej „prokuratorem”), który ma prawo uczestniczyć w rozprawie przed sądem pokoju.

- 9 Prokurator ma z mocy prawa status „strony” w postępowaniu nieprocesowym i ma prawo do podejmowania wszelkich czynności procesowych, na przykład wnoszenia środków zaskarżenia, i to niezależnie od tego, czy został wezwany na rozprawę i czy na niej się stawił.

Spór w postępowaniu głównym i pytanie prejudycjalne

- 10 Działając w imieniu swego małoletniego dziecka, mającego obywatelstwo greckie, A. Saponaro i K.Ch. Xylina wystąpili do Eirinodikeio Lerou (sędziego pokoju w Leros, Grecja) o wyrażenie przez ten sąd zgody na zrzeczenie się przez dziecko spadku po dziadku dziecka ze strony matki.
- 11 Spadkodawca zmarł w dniu 10 maja 2015 r. nie sporządziwszy testamentu. W chwili śmierci zamieszkiwał w Grecji. Majątek zmarłego składał się z samochodu i łodzi, które znajdują się w Grecji i których łączna wartość wynosi 900 EUR. Ponadto zmarły został skazany w sprawie karnej za usiłowanie popełnienia oszustwa, tak że jego spadkobiercy musieli liczyć się z prawdopodobieństwem wytoczenia przez ofiarę przestępstwa powództwa cywilnego o odszkodowanie.
- 12 Z tego względu żona i córki zmarłego, odpowiednio babcia, matka i ciotka małoletniego dziecka, zrzekły się spadku, a rodzice tegoż małoletniego dziecka wystąpili w jego imieniu do sądu o wyrażenie przezeń zgody na zrzeczenie się przez dziecko spadku, do dziedziczenia którego zostało powołane.
- 13 Alessandro Saponaro, Kalliopi-Chloi Xylina i ich małoletnie dziecko mają miejsce zwykłego pobytu w Rzymie (Włochy).
- 14 Eirinodikeio Lerou (sędzia pokoju w Lerou) zastanawia się, czy sądy greckie mają jurysdykcję międzynarodową w przedmiocie wniosku złożonego przez rodziców, a w szczególności pragnie ustalić, czy możliwa jest prorogacja jurysdykcji na podstawie art. 12 ust. 3 rozporządzenia nr 2201/2003.
- 15 W tych okolicznościach Eirinodikeio Lerou (sędzia pokoju w Lerou) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:
- „W przypadku gdy wniosek o wydanie zgody na zrzeczenie się spadku zostaje złożony do sądu greckiego przez rodziców małoletniego dziecka, które ma miejsce zwykłego pobytu we Włoszech, w celu ustalenia, czy prorogacja jurysdykcji jest ważna zgodnie z art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003:
- a) czy jednoznaczne uznanie prorogacji jurysdykcji przez rodziców następuje poprzez samo złożenie wniosku greckiego do sądu,
 - b) czy prokurator jest jedną ze stron postępowania, które muszą uznać jurysdykcję w chwili złożenia wniosku, zważywszy, że zgodnie z przepisami prawa greckiego prokurator jest z mocy prawa stroną takiego postępowania,
 - c) czy prorogacja jurysdykcji jest zgodna z dobrem małoletniego dziecka, zważywszy, że zarówno dziecko, jak i jego rodzice będący wnioskodawcami mają miejsce zwykłego pobytu we Włoszech, podczas gdy miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się w chwili jego śmierci w Grecji, gdzie znajduje się także spadek?”.

Uwagi wstępne

- 16 Tytułem wstępu należy zbadać, czy rozporządzenie nr 2201/2003 ma zastosowanie do ustalenia właściwego sądu w sytuacji takiej jak leżąca u podstawy sporu w postępowaniu głównym. Sytuacja ta dotyczy bowiem dziedziczenia, podczas gdy zgodnie z art. 1 ust. 3 lit. f) rozporządzenia nr 2201/2003 nie ma ono zastosowania do dziedziczenia.
- 17 W kwestii tej Trybunał orzekł już w wyroku z dnia 6 października 2015 r., Matoušková (C-404/14, EU:C:2015:653, pkt 31), iż fakt, że o zatwierdzenie przez sąd opiekuńczy zawartej w imieniu małoletniego dziecka umowy o dział spadku wystąpiono w ramach postępowania spadkowego, nie może być uważany za decydujący dla poddania tego środka prawu spadkowemu. Konieczność uzyskania zatwierdzenia czynności przez sąd opiekuńczy jest bezpośrednią konsekwencją stanu małoletnich dzieci oraz ich zdolności do czynności prawnych i stanowi środek mający na celu ochronę dziecka w kontekście zarządu, zabezpieczenia i rozporządzenia ich majątkiem w ramach wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. b) i art. 1 ust. 2 lit. e) rozporządzenia nr 2201/2003.
- 18 Analogicznie należy uznać, że złożony przez rodziców w imieniu małoletniego dziecka wniosek o wyrażenie przez sąd zgody na zrzeczenie się spadku ma związek ze stanem małoletnich dzieci oraz ich zdolnością do czynności prawnych i nie należy do spraw z zakresu spadkobrania.
- 19 Z tego wynika, że tego rodzaju wniosek wpisuje się nie w ramy prawa spadkowego, lecz w ramy problematyki odpowiedzialności rodzicielskiej, a w związku z tym przedstawione pytanie należy poddać analizie w świetle rozporządzenia nr 2201/2003.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 20 Poprzez swoje pytanie prejudycjalne sąd odsyłający pragnie w istocie ustalić, czy w sytuacji takiej jak leżąca u podstawy sporu w postępowaniu głównym, w której rodzice małoletniego dziecka, mający wraz z dzieckiem miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim, złożyli w imieniu owego dziecka przed sądem innego państwa członkowskiego wniosek o wyrażenie przez ten sąd zgody na zrzeczenie się przez owo dziecko spadku, art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003 należy interpretować w ten sposób, że prorogacja jurysdykcji na rzecz sądów tego innego państwa członkowskiego jest zgodna z tym przepisem, a w szczególności z dobrem dziecka, gdy wniosek ów został złożony przez rodziców dziecka wspólnie, prokurator, mający z mocy prawa krajowego status strony w przedmiotowym postępowaniu nie wyraził sprzeciwu wobec tej prorogacji, a miejsce zamieszkania zmarłego w chwili śmierci oraz jego majątek stanowiący przedmiot dziedziczenia były położone w tym innym państwie członkowskim.
- 21 Pytanie to dotyczy zatem w pierwszej kolejności pojęcia „[uznania jurysdykcji] wyraźnie lub w inny jednoznaczny sposób”, w drugiej kolejności sformułowania „wszystkie strony postępowania w chwili wszczęcia postępowania” oraz w trzeciej kolejności pojęcia „dobra dziecka”, przy czym wszystkie te pojęcia i sformułowania występują w art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003.

W przedmiocie pojęcia „[uznania jurysdykcji] wyraźnie lub w inny jednoznaczny sposób”

- 22 Zgodnie z art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003 powstanie jurysdykcji sądu w oparciu o ów przepis wymaga uznania jej wyraźnie lub w inny jednoznaczny sposób.
- 23 Jak orzekł Trybunał w wyroku z dnia 12 listopada 2014 r., L (C-656/13, EU:C:2014:2364, pkt 56), przepis ten wymaga ustalenia, że istnieje wyraźna, a przynajmniej jednoznaczna zgoda wszystkich stron postępowania wobec tej prorogacji jurysdykcji.

- 24 Zgoda ta nie istnieje, gdy do danego sądu zwrócił się o rozpoznanie sprawy tylko jeden ze uczestników postępowania, a drugi uczestnik inicjuje w tym samym sądzie, w późniejszym terminie, inne czynności, mające na celu zakwestionowanie jurysdykcji owego sądu (zob. podobnie wyrok z dnia 12 listopada 2014 r., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, pkt 57).
- 25 Należy natomiast stwierdzić, że gdy oboje rodzice małoletniego dziecka występują wspólnie do tego samego sądu, wyrażają oni tę samą wolę wystąpienia do danego sądu i w ten sposób również zgodę na wybór danego sądu jako sądu właściwego. Wobec braku informacji podważających ten wniosek uznanie prorogacji jurysdykcji należy uważać za wyrażone „jednoznacznie” w rozumieniu art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003.

W przedmiocie sformułowania „wszystkie strony postępowania w chwili wszczęcia postępowania”

- 26 Jeżeli chodzi o sformułowanie „wszystkie strony postępowania w chwili wszczęcia postępowania”, należy zbadać, czy prokurator, będący z mocy prawa krajową stroną postępowania, jest również „stroną” w rozumieniu art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003. Sąd odsyłający precyzuje, że prokurator działa jako przedstawiciel państwa w interesie ogólnym i że w przypadku składanego w imieniu małoletniego dziecka wniosku o wyrażenie przez sąd zgody na zrzeczenie się spadku interes ogólny jest tożsamy z dobrem dziecka.
- 27 W kwestii tej należy przypomnieć, że z motywu 12 rozporządzenia nr 2201/2003 wynika, iż podstawa jurysdykcji przewidziana w art. 12 ust. 3 tego rozporządzenia stanowi wyjątek od kryterium bliskości, zgodnie z którym w dotyczących dziecka sprawach z zakresu odpowiedzialności rodzicielskiej jurysdykcja powinna należeć w pierwszej kolejności do sądów państw członkowskich zwykłego pobytu dziecka, czego wyraz stanowi art. 8 ust. 1 owego rozporządzenia. Wyjątek ten ma na celu przyznanie pewnej autonomii stronom postępowań dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej. Należy podkreślić, że w związku z tym wymóg dotyczący jednoznacznego uznania jurysdykcji sądu, przed którym wszczęto postępowanie, przez wszystkie strony postępowania należy interpretować ściśle (wyrok z dnia 21 października 2015 r., Gogova, C-215/15, EU:C:2015:710, pkt 41).
- 28 Jak podnosi rzecznik generalny w pkt 46, w wyrażeniu „wszystkie strony postępowania” należy podkreślić użycie słowa „wszystkie”, które należy odnieść do występujących w art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 2201/2003 ostrzejszych pojęć „małżonków” oraz „podmiotów odpowiedzialności rodzicielskiej”. Prawodawca Unii dołożył starań, by posłużyć się pojęciem obejmującym wszelkich uczestników postępowania w rozumieniu prawa krajowego.
- 29 Należy uznać zatem, że prokurator, któremu w przypadku wniosków takich jak złożony w postępowaniu głównym zgodnie z prawem krajowym przysługuje status strony postępowania i który reprezentuje interes dziecka, stanowi stronę postępowania w rozumieniu art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003. W związku z tym jego sprzeciw wobec prorogacji jurysdykcji nie mógłby zostać zignorowany.
- 30 Jeżeli chodzi o moment, w którym strony postępowania mają uznać jurysdykcję, mianowicie moment wszczęcia postępowania przed sądem, z art. 16 rozporządzenia nr 2201/2003 wynika, że moment ten odpowiada zasadniczo chwili, w której pismo wszczynające postępowanie lub pismo mu równorzędne zostaje złożone w sądzie (wyroki: z dnia 1 października 2014 r., E., C-436/13, EU:C:2014:2246, pkt 38; a także z dnia 12 listopada 2014 r., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, pkt 55).
- 31 Wystąpienie pewnych zdarzeń po chwili wszczęcia postępowania może jednak wskazać, że w owej chwili uznanie jurysdykcji, o którym mowa w art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003, nie miało miejsca. I tak w wyroku z dnia 12 listopada 2014 r., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, pkt 56, 57) Trybunał orzekł, że występowanie wyraźnej lub wyrażonej w inny jednoznaczny sposób zgody w rozumieniu rzezonego przepisu ewidentnie nie może zostać uznane za ustalone, w sytuacji gdy do

danego sądu zwróciła się o rozpoznanie sprawy tylko jedna ze stron postępowania, a w późniejszym terminie, w chwili dokonywania pierwszej swojej czynności w ramach pierwszego postępowania, druga strona kwestionuje jurysdykcję sądu, do którego się zwrócono.

- 32 Analogicznie w sytuacji, w której prokurator jest z mocy prawa uznawany przez prawo krajowe za stronę postępowania dotyczącego odpowiedzialności rodzicielskiej, jego sprzeciw wobec dokonanego przez rodziców dziecka, którego sprawa dotyczy, wyboru jurysdykcji po dacie wszczęcia postępowania stanowi przeszkodę dla uznania, że wszystkie strony postępowania uznały prorogację jurysdykcji w tym momencie. Natomiast wobec braku takiego sprzeciwu zgoda owej strony może być uważana za wyrażoną domyślnie, a wymóg jednoznacznego uznania jurysdykcji przez wszystkie strony postępowania w chwili wszczęcia postępowania może być uważany za spełniony.

Uwzględnienie dobra dziecka

- 33 Z art. 12 ust. 3 rozporządzenia nr 2201/2003 wynika, że prorogacja jurysdykcji w żadnym wypadku nie może być sprzeczna z dobrem dziecka i że poszanowanie tego wymogu oznacza konieczność dokonywania weryfikacji w każdym konkretnym przypadku (zob. podobnie wyrok z dnia 12 listopada 2014 r., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, pkt 49, 58).
- 34 W wyroku z dnia 27 października 2016 r., D (C-428/15, EU:C:2016:819, pkt 58), dotyczącym wykładni art. 15 rozporządzenia nr 2201/2003, poświęconego przekazaniu sprawy lepiej umiejscowionemu do rozpoznania sprawy sądowi innego państwa członkowskiego, Trybunał orzekł, że wymóg, by przekazanie sprawy służyło dobru dziecka, oznacza, że sąd posiadający jurysdykcję winien upewnić się, że w świetle okoliczności sprawy planowane przekazanie sprawy sądowi innego państwa członkowskiego nie stwarza ryzyka negatywnego wpływu na sytuację danego dziecka.
- 35 W kwestii tej należy podkreślić, że motyw 12 rozporządzenia nr 2201/2003, który stanowi, że podstawy jurysdykcji w sprawach odpowiedzialności rodzicielskiej ustanowione w rzeczonym rozporządzeniu ukształtowane są zgodnie z zasadą dobra dziecka, wyraźnie wskazuje na możliwość posiadania jurysdykcji przez sądy państwa członkowskiego innego aniżeli państwo członkowskie zwykłego pobytu dziecka, pod warunkiem istnienia porozumienia zawartego między podmiotami odpowiedzialności rodzicielskiej.
- 36 W rozważanym postępowaniu porozumienie takie zostało zawarte między rodzicami dziecka. Ponadto sąd odsyłający wskazuje, że poza obywatelstwem dziecka, a mianowicie obywatelstwem państwa, którego sądy zostały wybrane jako właściwe, również miejscem zamieszkania zmarłego w chwili jego śmierci oraz miejscem położenia jego majątku, stanowiącego przedmiot dziedziczenia, jest to właśnie państwo członkowskie. Z postanowienia odsyłającego wynika też, że jest tak również w przypadku pasywów obciążających spadek.
- 37 Elementy te wzmacniają związek dziecka z państwem członkowskim, którego sądy zostały wybrane jako właściwe i – jak rzecznik generalny podniósł w pkt 72 swojej opinii – sądy te są w dobrym położeniu, by dokonać oceny kontekstu, w jakim miałyby nastąpić zrzeczenie się spadku.
- 38 Ponadto żadna spośród informacji przedstawionych przez sąd odsyłający nie wskazuje na to, by wszczęcie postępowania przed sądem wybranym przez rodziców w jakikolwiek sposób miało naruszać dobro dziecka. Z postanowienia odsyłającego wynika w szczególności, że prokurator, na którym ciąży obowiązek ochrony dobra dziecka, nie sprzeciwił się temu wyborowi.
- 39 W takiej sytuacji elementy wskazane przez sąd odsyłający, który podkreśla związek dziecka z państwem członkowskim, którego sądy miałyby mieć jurysdykcję, pozwalają uznać, że wymóg dotyczący uwzględnienia dobra dziecka jest spełniony.

- 40 W świetle całokształtu powyższych rozważań na przedstawione pytanie należy odpowiedzieć, że w sytuacji takiej jak leżąca u podstawy sporu w postępowaniu głównym, w której rodzice małoletniego dziecka, mający wraz z dzieckiem miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim, złożyli w imieniu owego dziecka przed sądem innego państwa członkowskiego wnioski o wyrażenie przez ten sąd zgody na zrzeczenie się przez owo dziecko spadku, art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003 należy interpretować w ten sposób, że:
- wniosek złożony przez rodziców dziecka wspólnie przed wybranym przez nich sądem stanowi jednoznaczne uznanie przez nich tej jurysdykcji;
 - prokurator, mający z mocy prawa krajowego status strony w przedmiotowym postępowaniu, jest stroną postępowania w rozumieniu art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003. Jego sprzeciw wobec dokonanego przez rodziców dziecka po dacie wszczęcia postępowania wyboru jurysdykcji stanowi przeszkodę dla uznania, że wszystkie strony postępowania uznały prorogację jurysdykcji w tym momencie. Wobec braku takiego sprzeciwu zgoda takiej strony może być uważana za wyrażoną domyślnie, a wymóg jednoznacznego uznania jurysdykcji przez wszystkie strony postępowania w chwili wszczęcia postępowania może być uważany za spełniony;
 - okoliczność, że miejsce zamieszkania zmarłego w chwili śmierci, jego majątek stanowiący przedmiot dziedziczenia oraz pasywa obciążające spadek były położone w państwie członkowskim, którego jurysdykcja została wybrana, pozwala – wobec braku elementów wskazujących na to, że prorogacja jurysdykcji mogłaby mieć negatywny wpływ na sytuację dziecka – uznać, że taka prorogacja jurysdykcji jest zgodna z dobrem dziecka.

W przedmiocie kosztów

- 41 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

W sytuacji takiej jak leżąca u podstawy sporu w postępowaniu głównym, w której rodzice małoletniego dziecka, mający wraz z dzieckiem miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim, złożyli w imieniu owego dziecka przed sądem innego państwa członkowskiego wnioski o wyrażenie przez ten sąd zgody na zrzeczenie się przez owo dziecko spadku, art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000, należy interpretować w ten sposób, że:

- **wniosek złożony przez rodziców dziecka wspólnie przed wybranym przez nich sądem stanowi jednoznaczne uznanie przez nich tej jurysdykcji;**
- **prokurator, mający z mocy prawa krajowego status strony w przedmiotowym postępowaniu, jest stroną postępowania w rozumieniu art. 12 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 2201/2003. Jego sprzeciw wobec dokonanego przez rodziców dziecka wyboru jurysdykcji po dacie wszczęcia postępowania stanowi przeszkodę dla uznania, że wszystkie strony postępowania uznały prorogację jurysdykcji w tym momencie. Wobec braku takiego sprzeciwu zgoda takiej strony może być uważana za wyrażoną domyślnie, a wymóg jednoznacznego uznania jurysdykcji przez wszystkie strony postępowania w chwili wszczęcia postępowania może być uważany za spełniony;**

- okoliczność, że miejsce zamieszkania zmarłego w chwili śmierci, jego majątek stanowiący przedmiot dziedziczenia oraz pasywa obciążające spadek były położone w państwie członkowskim, którego jurysdykcja została wybrana, pozwala – wobec braku elementów wskazujących na to, że prorogacja jurysdykcji mogłaby mieć negatywny wpływ na sytuację dziecka – uznać, że taka prorogacja jurysdykcji jest zgodna z dobrem dziecka.

Podpisy